

Väestönsuojelun ABC

- voiko TikTokia käyttää väestönsuojassa?

Esityksen tavoite:

Antaa teille tietopohjaa väestönsuojeluasioista ja valmistella teitä opettamaan näitä tietoja ja taitoja oppilailleen.

Esitys noin 20 minuuttia väestönsuojelun perusteiden käsittelyyn + noin 10 kysymyksiin

”Suomen lähialueen sotilaallinen tilanne on tällä hetkellä rauhallinen, eikä Suomeen kohdistu välitöntä sotilaallista uhkaa.”

”Sotilaalliseen voimankäyttöön Suomea vastaan tai sillä uhkaamiseen tai poliittiseen painostukseen kuitenkin varaudutaan.”

”Suomi varautuu myös siihen, että sotilaallista voimaa kohdistettaisiin yksinomaan Suomea vastaan.”

Ekaluokkalainen Armi Hillevi Metsäpelto, 7, kuoli Helsingin pommituksessa talvisodan ensimmäisenä päivänä 30.11.1939.

Sen piti olla ekaluokkalaiselle Armille tuiki tavallinen torstaipäivä Töölönkadun kansakoulussa.

Armi Metsäpelto lepää Helsingin Hietaniemen hautausmaalla sukuhaudassa.

Poikkeusoloihin ja kriisitilanteisiin varautuminen

Väestönsuojelu

Väestönsuojelu tarkoittaa humanitaaristen tehtävien suorittamista, joiden tarkoituksena on

- siviiliväestön suojelu vihollisuuksien ja onnettomuuksien vaaroja vastaan ja
- sen auttaminen selviytymään niiden välittömiltä vaikutuksilta sekä
- välttämättömien edellytysten luominen eloonjäämiselle.

Väestönsuojelusta

**SOTILAALLINEN
MAANPUOLUSTUS**

**X VÄESTÖNSUOJELU=
SIVIILIPUOLUSTUS X VIRANOMAIS-
YHTEISTYÖ X 3. JA 4.
SEKTORI X HUOLTO-
VARMUUS**

Väestönsuoja?

- Tila tai rakennus, joka suojaa siviiliväestöä
 - räjähdys- ja sirpalevaikutuksilta,
 - rakennussortumilta,
 - paineaalloilta sekä
 - säteilyltä ja terveydelle vaarallisilta aineilta
- Siellä on varusteita (mm. varustelaatikko, wc, vesisäiliö jne.)
- Siellä on järjestelmä, joka suodattaa ulkoilmasta epäpuhtaudet
- Matkapuhelimen pitää toimia
- Talosuojaossa tyypillisesti yksi sisäänkäynti ja varapoistumistie
- Siihen on koulutettua käyttöhenkilöstöä (so. suojanhoitaja)
- Rauhanaikainen käyttö on suotavaa
- Merkitty kansainvälisellä tunnuksella

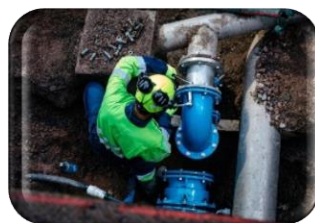

Päätuote: Väestönsuojelusuunnitelma

- Yleinen osa (JULK)
 - Väestönsuojelun perusteet Helsingissä

Väestönsuojelu on laaja-alaista varautumista

Vesihuolto

**Lämmön-
jakelu**

**Kulku-
väylät**

**Järjestys ja
turvallisuus**

**Nuoriso-
toiminta**

**Palkka-
hallinto**

Internet

**Sähkön-
jakelu**

**Joukko-
liikenne**

**SOTEPE-
palvelut**

**Opetus-
toiminta**

**Matkapuhelin-
verkot**

Sodan vaikutus lapseen

- Lapset eivät ole yhtenäinen ryhmä, vaan eroavat iän, sukupuolen, iän ja kehitystason mukaan.
- Lapset eivät pysty arvioimaan riskejä samalla tavalla kuin aikuiset
- Räjähteet, jotka suunniteltu haavoittamaan aikuista, aiheuttavat lapselle pahemmat vammat.
- Mielenterveys
 - Jatkuva stressi, unettomuus, ahdistuneisuus, paniikkikohtaukset, suru, kovien äänien pelko

Sodan vaikutus lapsiin

- Sota voi aiheuttaa uusia terveyshuolia ja ne voivat muodostaa uusia riskejä jo olemassa olevien terveyshaasteiden kanssa
- Sota vaikuttaa lasten koulunkäyntiin
- Lapset voivat joutua eroon perheistään
 - Lasta ei pidä erottaa huoltajista tai vanhemmistaan. Perusturvallisuuden perusta on turvallisissa ihmissuhteissa.
- Lapset voivat oppia haitallisia selviytymisstrategioita
 - Lapsia tulee suojata myös, koska he eivät välttämättä ymmärrä tekojensa vaikutuksia.
 - Lapsia ei pidä asettaa tilanteeseen, jossa he joutuvat tekemään sodan takia vakavia päätöksiä
- Harrasteiden loppuminen
- Perheen taloustilanteen heikkeneminen
- Lasten hyväksikäyttäminen

Lapset väestönsuojassa

Perustarpeista huolehtiminen

- Suoja, vesi, ruoka, hygienia

Petivaatteet, leikkikalut

- Tuttua ja turvallista

Tekemistä

- Mahdollisuus purkaa energiaa
- Mahdollisuus rauhoittua
- Yhteisöllisyyden tukeminen ja tunteminen
- Tarinoita, satuja, kirjoja

Säännöt sellaisiksi, että niitä on helppo noudattaa

Suojassa kuumuus ja ahtaus saattavat lisätä stressiä

- Tarvitaan mielialan nostattajapersoonia
- Tarvittaessa tilanjakoa esim. verhoilla

Kuva: Pixabay

Kysymyksiä opettajilta mm.

Mitä väestönsuojaan pitäisi ottaa mukaan?

Suojautumistilanteissa jokaisen tulee itse huolehtia mukaan omaan käyttöön elintarvikkeita 2–3 vuorokauden tarvetta varten, juomaa, henkilökohtaiset lääkkeet ja hygieniatarvikkeet, vuodevaatteet (esim. makuupussi ja retkialusta), taskulamppu ja paristoja, joditabletteja ja lisäksi mukaan voi ottaa ajanvietettä (kirjoja, pelejä, paperia, kyniä) sekä tarvittaessa korvatulpat.

Mihin laitan kotieläimet väestönsuojelutilanteessa?

Eläimiä ei saa viedä väestönsuojoihin edes poikkeustilanteessa. Jos ihmisiä kehoitetaan suojautumaan väestönsuojoihin, lemmikkieläimet voi suojata sisälle asuntoihin.

Toimiiko matkapuhelimet väestönsuojassa?

Väestönsuojaan tulee järjestää matkapuhelimen kuuluvuus eli matkapuhelimet toimivat väestönsuojissa.

Kuinka paljon väestönsuojaan mahtuu ihmisiä?

Suojaan pitää mahtua kaikki taloyhtiössä asuvat asukkaat tai esimerkiksi kouluissa opettajat ja oppilaat.

Kysymyksiä opettajilta mm.

Milloin väestönsuojaan pitää mennä?

Suojaan pitää mennä silloin kun viranomainen ilmoittaa. Koulussa suojautumiskäsky voidaan antaa sisäkuulutusjärjestelmällä.

Kuinka kauan suojassa ollaan?

Väestönsuoja on suunniteltu siten, että siellä voi oleskella tarvittaessa useita päiviä. Väestönsuojaan kuuluu lakisääteisesti erilaisia laitteita ja tarvikkeita, joiden avulla varmistetaan mm. ilmanvaihto tilanteissa, jolloin ulkona on myrkyllistä kaasua tai radioaktiivisia aineita.

Suojautumisaika riippuu vaarasta. Nykyisin lähtökohtana pidetään maksimissaan noin kolmen vuorokauden mittaista yhtäjaksoista suojautumisaikaa. Todennäköisesti sodan kaltaisessa tilanteessa suojia käytettäisiin esimerkiksi yöpymiseen sekä lyhytkestoisiin suojautumisiin. Viranomaiset antavat tällöin suojautumista koskevat ohjeet.

Kännykkä ja viestiliikenne

- Tiedon saaminen ja vastaanottaminen
- Yhteyden ylläpito
 - Kokemusten jakaminen
 - Eristäytyneisyyden purku
 - Yhteenkuuluvuuden vahvistuminen
- Riskit
 - Disinformaatio
 - Misinformaatio
 - Huhujen leviäminen
 - Altistuminen haitalliselle kuvamateriaalille

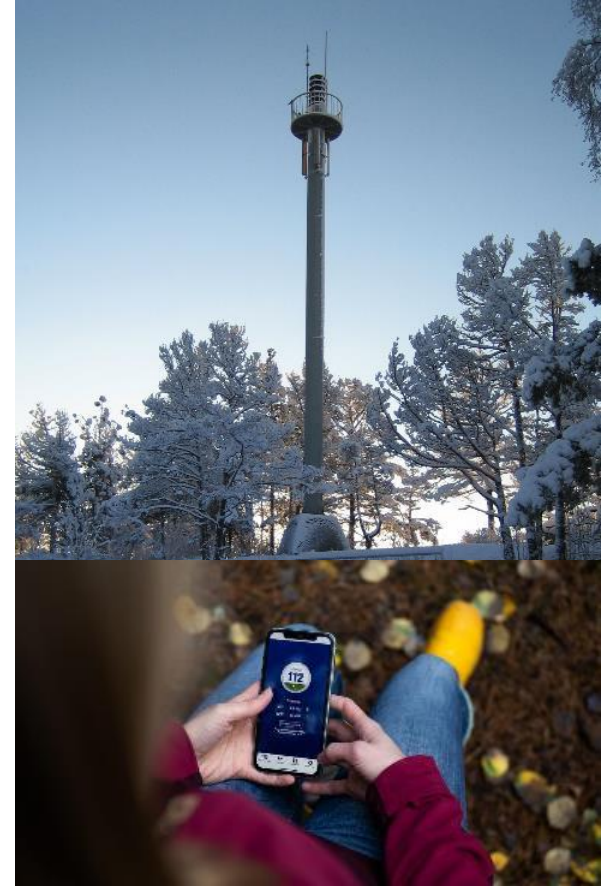
Kuva: Pixabay

Väestön varoittaminen ja hälyttäminen

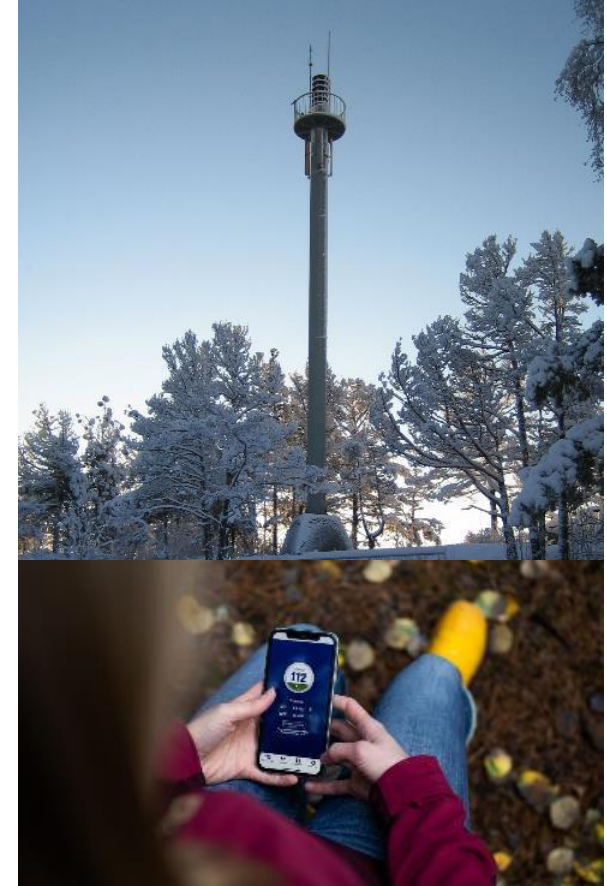
- Televisiossa vaaratiedotteet välitetään
 - kanavilla YLE1, YLE2, YLE Teema ja YLE Fem ja
 - kaupallisilla kanavilla MTV3, Nelonen, ja Sub
- Vaaratiedotteet välitetään aina radiossa
 - Yleisradion kanavilla sekä kaikilla kaupallisilla radiokanavilla, joilla on pitkäaikainen toimilupa
- 112 mobiilisovelluksella
- Teksti-TV:n sivulla 112
- Digitaaliset opastetaulut
- Helsingin kaupungin pelastuslaitoksen verkkosivut sekä sosiaalisen median kanavat
- Väestöhälyttimillä annettavat äänimerkit ulkona liikkuvalla väestölle

Väestön varoittaminen ja hälyttäminen

- Televisiossa vaaratiedotteet välitetään
 - kanavilla YLE1, YLE2, YLE Teema ja YLE Fem
 - kaupallisilla kanavilla MTV3, Nelonen, ja Suomen
- Vaaratiedotteet välitetään aina radiossa
 - Yleisradion kanavilla sekä kaikilla kaupallisilla radiokanavilla, joilla on pitkäaikainen toimilupa
- 112 mobiilisovelluksella
- Teksti-TV:n sirulla 112
- Digitaaliset ohjastaulut
- Helsingin kaupungin pelastuslaitoksen verkkosivut sekä digitaalisen median kanavat
- Väestöhälyttimillä annettavat äänimerkit ulkona liikkuvalla väestölle

Varautuminen

- Kotivara
 - Vettä ja vesiastiat (myös lemmikit)
 - Ruokaa (myös lemmikit)
 - Ensiaputarvikkeet ja lääkkeet
 - Hygieniatarvikkeet
 - Valonlähde, radio, paristot
 - Varavirtalähde
- Väestönsuojat
 - Pelastussuunnitelma
 - Huolto
 - Materiaalit
 - Ei lemmikkejä, ellei toisin ole päätetty
 - Ei mitään mikä tuottaa lämpöä

112 SUOMI - SOVELLUS

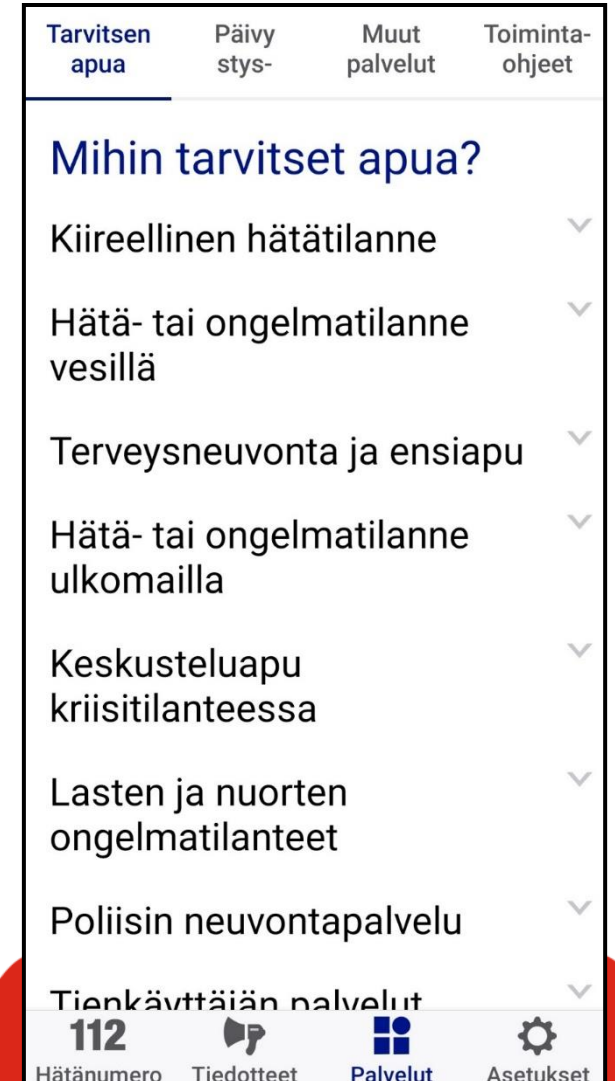

Sovelluksen käyttöönotto

- Lataa ilmaiseksi puhelimen sovelluskaupasta
- Avaa sovellus, syötä puhelinnumerosi ja salli sovellukselle oikeudet hallinnoida puheluita ja käyttää sijaintia
- Tutustu sovellukseen

Sovelluksen käyttö hätätilanteessa

- Varmista, että puhelimessa on sijainti päällä
- Avaa sovellus ja paina Soita 112
- Sijaintisi välittyy suoraan Hätäkeskukseen
- Älä lopeta puhelua, ennen kuin saat luvan

Turvallisuusopetusta on tarjolla

- Varhaiskasvatuksen KIDISAFE <https://sites.utu.fi/kidisafe/materiaalit/>
 - Paljon materiaaleja: tehtäväkirja, kommunikaatioalusta, turvallinen oppimisympäristö
- 1.-2.- luokkalaisten **Palojärki** palojarkei.fi
 - Valmiit paloturvallisuusopetusmateriaalit kouluun ja kotiin
- 8.-luokkalaisten turvallisuustieto- ja taitokampanja **NouHätä** nouhata.fi
 - Valmiit opetusmateriaalit kouluille, myös pelastuslaitokset järjestävät NouHätä-opetusta
- Kaikille tarpeellinen varautuminen **72 tuntia** 72tuntia.fi
 - Omatoimisen varautumisen ohjeita arjen häiriötilanteisiin
- Väestönsuojanhoitajakurssit <https://www.spek.fi/tietoa-spekista/toiminta-ja-organisaatio/jasenet-ja-pelastusliitot/>

Helsingin pelastuslaitos kouluttaa

- Kohderyhmät: esikoululaiset, 4.-luokkalaiset, 8.-luokkalaistet, kaupungin henkilöstö
- Tahalliseen sytyttelyyn kohdentuvat **Tulipysäkki**-koulutukset ja interventiot
- 9.-luokkalaisille suunnattu **Pääkaupunkiseudun turvapäivä** 24.-25.5.2024 Rautatientorilla
- Kouluille ja opettajille tukea esim. **poistumisharjoituksiin**
- Turvallisuuskoulutukset kaupungin henkilöstölle löytyy **Onni-koulutuskalenterista** valitsemalla järjestäjäksi "Pelastuslaitos toimialoille"
- Lisätiedot koulutuksista ja **koulutuspyyntölomake** löytyy: <https://pelastustoimi.fi/helsinki/palvelut/turvallisuusviestinta>

Opetusalan turvallisuusfoorumi

- 6.-8.5.2025 Silja Symphonyllä
- Ilmoittautuminen päättyy 19.4.2024 23:59
- [Opetusalan turvallisuusfoorumi – SPPL](#)
- Osallistumismaksu kahden hengen jaetussa hytissä on 554 euroa/henkilö. Osallistumismaksuun sisältyy ohjelman mukaiset tarjoilut ja majoitus A-lk hytissä. Osallistuminen vain maaosuuteen sisältäen lounaan 160 euroa.
- **Tarkoitettu juuri teille**
- Järjestäjät: Suomen Palopäälystöliitto kumppaneina mm. Opetushallitus, OAJ, Suomen Rehtorit ry, Suomen Ammattikoulutus Johtajat ry
- Lisätietoja koulutuskoordinaattori Henriikka Majoniemi, 0440 343 112 ja koulutusjohtaja Tomi Timonen, 044 7334 112 tai etunimi.sukunimi@sppl.fi

Voiko TikTokia käyttää väestönsuojassa?

Netti todennäköisesti toimii, mutta sen käyttöä saatetaan rajoittaa suojautumistilanteessa.

Yhteydenpito esim. omaisiin puhelimella ja tekstareilla toimii.

”Suomen lähialueen sotilaallinen tilanne on tällä hetkellä rauhallinen, eikä Suomeen kohdistu välitöntä sotilaallista uhkaa.”

”Toki varautuminen maksaa, mutta vapaus ja itsenäisyys ovat korvaamattomia.”

”Kaikesta huolimatta hyvin meille kaikille käy. Tulevaisuuden toivon valo on vahva, kun valoa yhdessä kannamme ja luottavaisesti eteenpäin kuljemme.”

?